

Зоран Петровић Пироћанац*
Институт за политичке студије, Београд

„БОНДСТИЛ“ - „БАЛКАНСКИ РАМШТАЈН“ У НОВОЈ БЕЗБЕДНОСНОЈ АРХИТЕКТУРИ ЈУГОИСТОКА ЕВРОПЕ**

Сажетак

Израда нове америчке доктрине за Планету, “осигуравање да се ни једној ривалској суперсили не дозволи израћање у Западној Европи, Азији, или на територији бившег Совјетског Савеза”, изражена је у Водичу за планирање одбране.¹⁾ У њему су путокази остварења неприкосновеног америчког лидерства. Поред осталог: овај документ пратили су и разрађени концепти нове војне доктрине, која је популарно названа win-win, што је концепт ратовања уз истовремена два војишта. Тај процес коинцидирало је са продирањем САД, по први пут у историји, у Балкан, а концепт је представљао тежак ударац целокупном српском народу. Потом је, на перверзан начин, следио и трајући процес интеграције „згаришта“ екс - југословенског простора у европски.

Кључне речи: Нова безбедносна архитектура Југоистока Европе, „Глобални пајкан“, “Трбух Србије“, “Економски некорисна зона Европе, Цвијићева директриса, “ Доктрина “неколицина спрам мноштва“.

---

* Научни сарадник

** Рад је настао у оквиру пројекта бр. 179009, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

1) *Defense Planning Guidance*, документ Министарства одбране САД, објављен у дневнику *The New York Times*, 08. 03. 1992.

АНТИЦИПАЦИЈСКА ПРОЛЕГОМЕНА

Раздирање “трбуха Србије“, како је географ Милован Радовановић називао војно - стратегијске радове на Косову и Метохији, јесте стратегијска завршница радова на новој европској безбедносној архитектури југоистока Европе. Ти радови из процеса дугог трајања донели су нам, после бомбардовања Србије 1999. Године, базу “Бондстил“, крунски доказ наопаког америчког концепта уједињавања Европе.

У Медитерану су Американци, са Шестом флотом, били присутни још од краја Другог светског рата, али је изузетно занимљив њихов нескривени интерес за Балкан, посебно за Албанију и Југославију, већ од Осамдесетих. Била је реална могућност да се, по докрајчивању комунистичког режима у Албанији, свет нађе и пред савезом Американаца са не - комунистичком, вероватно и исламизованом, Албанијом. Њихове поморске и ракетне базе на улазу у Јадран свакако нису били стратегијски чинилац за потцењивање. Југославија, по привредној и политичкој организацији друштва најближа Европи, представљала је за Американце тачку за дестабилизовање, простор који може, у одређеним околностима, да уздрма све што је ЕЗ постигла последњих деценија.

Зато Србија пре свега, а и Хрватска и БиХ, никако неће за Американце бити стратегијски улог минорног значаја једне Гренаде, или Никарагве. Нису била без основа ни размишљања да Американцима одговара у тој фази анархичности у Југославији чак и јачање фашисоидних опција. Американци су својевремено и франкизам дуго одржавали у Европи, и није им сметало што је то био недемократски режим.

Аналитичари из Стејт департмента, ЦИА и Пентагона свакако су подробно проучавали Европу и њене слабе тачке, посебно бивше комунистичке просторе, који такође природно хрле у загрљај Европе Дванаесторице. Американци тада, без сумње, раде на заокруживању нове стратегије према Европи и простору Југославије, изузетно погодне за њихов начин деловања у посткомунистичкој Европи. Југославија је постајала ново стратегијско бојно поље у невидљивом судару Европе и Америке на раскршћу столећа.

Референтни стручњак за стратегију, француски генерал Андре Бофр, каже да је „стратегија непрестана инвенција заснована на

хипотезама којима би требало експериментисати у пуној акцији, и где ће се грешке у процени тешко плаћати поразом.” Он додаје “да управо у томе лежи највећа тешкоћа стратегије, нарочито у епохама брзе еволуције, какав је данас случај.”²⁾ За Американце су Срби постали велики стратегијски изазов, који превазилази њихову демографску и географску важност.

Начелне изјаве Америчанаца, које су биле сличне европским, да су за целовиту Југославију, домен су дипломатске рутине. Реч је о сасвим разумљивим маневрима великих сила у домену стратегије, која више није директна, већ индиректна, а она подразумева да су велики ратови за догледно време немогући, али да они мали, локални, прави, или политички ратови, морају да трају, да се потхрањују. Американцима су биле потребне тињајуће ватрице на Балкану, а српски простор и анархични менталитет народа олакшавају стратегијским аналитичарима креирање могућих варијанти за будућност. Српска држава је значајна за Европу, то су знали и Американци и ЕЗ. Питање је било изузетно компликовано, уз додатно компликовање примеса хрватског и босанског простора. Када се све то заокружи шиптарско - албанским проблемом, онда се израста у шампионе геополитичког шаха овог дела Европе.

Србија је тако израњала попут филозофског камена који омогућује да се реше сви проблеми, о чему говори позоришни комад “Зигфрид”. За том формулом, у представи Жиродуа, трагају немачки генерали. На такво трагање је „мирисала и запетљаност српског питања у Европи, коме треба придодати и хрватско, босанско и шиптарско питање.”³⁾ Та 1991. година била је време када су ове просторе походили Лорд Карингтон, Ван Ден Брук, Сајрус Венс и слични политички представници Западне алијансе, која тек што је била измасакрирала Ирачане. Било је то доба Робера Бадентера, коме су бројни овдашњи стручњаци за међународно право и међународне односе здушно предлагали решење на основу експертске расправе у Београду.⁴⁾

2) Видети: BEAUFRE, André, Introduction à la stratégie, Paris, IFRI/ Economica, 1985.

3) “Американци, Европа, Балкан и Срби”, коментари на РТС - у и радију Б - 9 2., 17. и 19. јуна 1991. Блиска будућност је у многоме потврдила ова стратегијска предвиђања за српски простор.

4) Видети: “Неке могуће импликације коренитог мењања уставног устројства Југославије - Међународноправни и политички аспекти тзв. ‘Раздруживања.’” Експертска расправа у Центру за стратегијске студије у Београду, априла 1991. у којој су учествовали: др Константин Обрадовић, Ристо Блажевски, др Живојин Јазић, Цвијето Јоб, др Станко Ниц, др Данило Турк, др Ватрослав Векарић, итд.

У једном од редовних радијских коментара на Радију Б - 92, годину касније, аутор је видео будућу “Србију - као геостратешки чварак”.⁵⁾ Поменут је и доктор Анте Цилига, мистериозни политички лисац и, за аутора, највеће име хрватске политике XX века. У књизи, “Сам кроз Еуропу у рату”, издате 1978. у Риму, Цилига пише: ”Атентат који је 28. липња био учињен на аустријског пријестолонаслѣдника Фрању Фердинанда - атентат који је затим био повод за Први свјетски рат - показао је да Босна представља једну од критичних тачака савремене свјетске политике. У трећем свјетском рату, ако човјечанство буде имало несрећу да га доживи, Босна може постати одлучујуће подручје за излаз Руса на Средоземно море, или Американаца на Дунав, друга Кореја и нешто више.”⁶⁾ Цилига је био у праву предвиђањем америчког досезања до Дунава. То је један од ретких стратегијски важних простора света у који Американци нису претходно ни привирили, а Цилигин аналитички и антиципаторски ум је овакву стратегију био кадар да наслути одавно.⁷⁾

Почетак 1992. године је за прилежне аналитичаре (и тек овлаш најављиване нове европске безбедносне архитектуре) био већ прилично алармантан па је, наспрам потмулог ћутања Државе и њених стратегијских структура, могло да се назре како Европа и Америка намењују тадашњој Југославији, захваљујући у доброј мери стратегијски недораслим државним руководиоцима, величину најуже могуће Србије.⁸⁾ И све трагедије које су се десиле српском народу

5) Радио Б- 92, 07. 04. 1992. Цитирано у: Зоран Петровић Пироћанац, *Суноврат*, Југоисток, Београд, 2000.

6) Видети: Анте Силига, *Sam kroz Europu u ratu* (1954, 1978), приватно издање, Рим, 1978. Др Анте Цилига (1898 - 1992), један је од најзначајнијих интелектуалаца Хрватске у XX столећу. Истранин је, суоснивач КПЈ, члан Политбироа, писац. Од 1926. до 1935. у СССР-у је предавач у партијској школи за југословенске емигранте, потом на Комунистичком универзитету у Лењинграду. Три године је био у депортацији у Сибиру, а потом наставио живот у Француској и Италији. Његове снажне везе са НДХ и Ватиканом нису у потпуности расветљене.

7) Зачућујуће је колико је српска стратегијска мисао апстраховала америчке и НАТО планове за овај простор, или, у најбољем случају, недопустиво много каснила у предвиђању оваквог тока догађаја. Или аутор овог рада греша -можда су само вешто забашуривали и скривали од народа оно што су претходно сазнавали?

8) „У њој, видим то јасно, неће дозволити на крају да остане ни Косово, ни Санџак, нити Војводина. Сабиће тако Србију у величину геостратегијског чварка и моћи ћемо да будемо задовољни ако нас буде једва пет милиона. Остали смо болно сами на светској сцени. Чак ни Грци не могу пуно да нам помогну, јер имају јасних обавеза према ЕЗ... Још једном у овом веку, Срби ће ускоро видети да су дизали у небо лажну вредност (Милошевић - прим- а.). Као и у перверзној копулацији са Титом, коме су Срби ватрено деченијама лизали стопала, схватиће они убрзо превару србијанске Србије. Напуштени од свих, комунистички муцахединизовани, Србијанци ће ломити прсте, чупати косе и

потоњих година, и што се и данас на Косову и Метохији свакодневно дешава, да Србе годинама малтретирају, а неретко и убијају, наочиглед ЕУЛЕКС - и КФОР - а, најављивано је деценијама много раније.

СТРАТЕГИЈСКО „ЗАГРЕВАЊЕ“ САД И НАТО У ПОСЛЕДЊОЈ ДЕЦЕНИЈИ XX СТОЛЕЂА

Илустрација за овакав међунаслов јесте обзнањивање парадигматичних америчких стратегијских планова 1992. године. Министарство одбране САД је тада објавило своје планове за постхладноратовски период Планете. У документу на 46 страница, чији је супервизор био изузетни стручњак Пол Волфовиц, пентагонски подсекретар за политику, а *spiritus movens*, секретар одбране Дик Чејни, пројектована је америчка политичка и војна мисија.⁹⁾ Главни циљ је “осигуравање да се ни једној ривалској суперсили не дозволи израћање у Западној Европи, Азији, или на територији бившег Совјетског Савеза.” У *Водичу за планирање одбране (Defense Planning Guidance)*, буквално стоје путокази остварења неприкосновеног америчког лидерства. Поред осталог: ”Требало би да очекујемо будуће коалиције да буду *ad hoc* скупине, које често неће трајати после криза са којима се суочимо, а у многим случајевима носећи једино генерални споразум о циљевима које треба постићи. Најважније је осећање да је светски поредак у крајњем случају подржан од САД... Америка би требало да буде у могућности да делује независно када не може да се оркестрира колективна акција”. Овај документ пратили су и разрађени концепти нове војне доктрине, која је популарно названа *win - win*. Реч је о концепту ратовања на истовремено два војишта. Американци су једноставно ставили до знања да могу да поднесу, са или без савезника, два истовремена рата, на две тачке планете симултано. Ентони Лејк, саветник за безбедност председника Клинтона, даће додатна објашњења нове доктрине САД, и то на елитном универзитету Џонс Хопкинс, септембра 1993: ”Америка располаже најснажнијом војном силом, највећом економијом, и најдинамичнијим мултиетничким друштвом. Наше вођство је тражено и поштовано на све че-

---

масовно хистерисати. Биће касно. Већ је касно...Србија мала, ускоро мања но што си икад била.”, Радио Б- 92, 07. 04.1992. Цитирано у: Зоран Петровић Пироћанац, „Суноврат,“ Југоисток, Београд, 2000.)

9) Видети: *The New York Times*, 08. 03.1992.

тири стране света... Није више реч о томе да се заузда, већ да се прошири, консолидује, доврши победа. Наши интереси и идеали не обавезују нас само да се ангажујемо, већ да руководимо... Ми морамо да промовишемо демократију и економију тржишта у свету, јер то штити наше интересе и нашу безбедност, и зато јер је реч о одсјају вредности које су истовремено америчке и универзалне... Ми бисмо морали да делујемо на мултилатералном плану када то служи нашим интересима, и унилатерално када то служи нашем циљу.”¹⁰⁾

Касније ће Лејк бити још експлицитнији у “Њујорк Тајмсу”: ”Нека ствари буду јасне. Одржавање мира није наш приоритет, нити у спољној политици, ни у терминима одбране. Прва мисија наших оружаних снага не састоји се у вођењу мировних операција, већ у добијању ратова. Ето зашто смо у овом пост - хладноратовском периоду, ми приступили тоталној ревизији наших потреба у области одбране.”¹¹⁾

После БиХ и Хрватске - „уклињавање“ у Косово и Метохију

Када се НАТО 1994. године домогао врхунски важне базе и једног од најважнијих војних полигона Европе, Криволака у Македонији, било је дефинитивно много тога јасно. Државне институције СРЈ и Србије, Војска, Полиција и Скупштине, све су учинили да се о томе што мање говори у јавности, као да је у питању неважан догађај, а не уклињавање НАТО у наше бокове. Срамно су сви у политичкој класи Србије ћутали када су Македонци, охрабрени од Американаца, заузели 120км² српске територије у области Горе.¹²⁾ Читава политичка класа Србије, очито није умела да се прилагоди новој стратегијској ситуацији на Балкану, нити да осмисли икакво предупређивање, или амортизовање оваквих најављујућих удара на Србију, који су касније кулминирали ваздушним ратом против ње.

10) Видети: Anthony Lake, Assistant to the President for National Security Affairs, “From Containment to Enlargement”, Johns Hopkins University School of Advanced International Studies Washington, D.C., September 21, 1993.

11) Видети: Anthony Lake, „The Limits of Peacekeeping“, *The New York Times*, February 06, 1994.

12) Једино су Горанци патриотски алармирали српску јавност о тој чињеници, коју је пре-нео у њихово име српски географ, проф. др Милован Радовановић, али је њихово запомагање било игнорисано од српског режима. Из разговора са професором Радовановићем, 1995.

Током 1993. у Паризу је могла да се чује сасвим јасна претња француског стручњака за међународне односе, Тијери д'Монбриала, који је тада упозорио Србе "да Западу није потребно стотине хиљада војника за пешадијско ратовање, да су кадри да из ваздуха добију сваки рат."¹³⁾ Све је било кристално јасно још тада у пословично транспарентној америчкој стратегији. Требало је, међутим, пажљиво анализовати овакву стратегију, углавити своју малу нацију у неки жљеб у коме ће се за неко време остати ван могућих удара, а националном лађом бродити релативно безбедно, ван погибелне зоне геостратегијских хридина. Запањујуће је што до данас српска држава и њено политичко вођство, нису никада ни поменули, нити озбиљно анализовали, или предложили, да релевантне институције у земљи, као и јавно мњење, озбиљно разматрају судбинске изазове. Нико није био у стању да избегне потписивања срамног „Војно - техничког споразума“ у близини Куманова.¹⁴⁾

Срби су тако увучени у једну посебно деликатну и за дужи период ризикантну "стратегијску кашу," заједно са Републиком Српском, БиХ, Албанијом. И данас су у *економски некорисној зони Европе*, како су је назвали еврократе из Брисела, у време распадања Југославије.¹⁵⁾ Ту се, ево већ две деценије, муче у социјалној безперспективности, економском паклу и културном очају, као нација које се у Европи није навикла на Нове узусе Нове Европе. То цивилизацијско потпалубље Европе¹⁶⁾ има више од две деценије и један „периферни европски ћошак“, који је најнепријатнији и најризикантнији, и баш је он додељен Србима.¹⁷⁾

13) Разговор аутора са д' Монбриалом у седишту *IFRI* у Паризу, 1993.

14) Кумановска битка је тако, као почетак заокруживања стратегијске целине српске државе, оваквим срамним споразумом потрпа. Није ваљда да је случајно одабрано баш то место ?

15) „Економски некорисна зона Европе“ је израз који је и за српски простор користио бриселски експерт ЕЗ, Деведесетих, у разговору са аутором у Паризу, 1993.

16) Термин је аутор лансирао и често користио у јавности, нарочито у коментарима на Радију Б - 92, од 1991. године. Овог рада грешки -можда су само вешто забашуривали и скривали од народа оно што су претходно сазнавали?

17) Врх српске државе за све те године мазохистички и даље неће да буде српски, већ искључиво југословенски, и даље самоубилачки устрајно „шлепује“ громозуму звану Југославија. Чак и уз реалну опасност по биолошки опстанак нације, неосталтинистички клептократи у Србији тровали су сопствени народ погибелном дрогом „југословенства“ и „братства и јединства“, појмовима које су сви „братски“ народи без оклевања, и са осећањем олакшања, већ одбацили. Само српски Врх није. Не враћа се Србима њихово име, немају државу свог имена, тонући свих година у незадрживо ништавило необољшевичких замлаћивања.

Тако заковани за потпалубље, све критикованији од света, а без икаквог наговештаја да ће се људскије са њима поступати у догледно време, Срби су немоћно посматрали завршницу стратегијских радова на прекрајању европског континента на крају другог миленијума. Још један део њихове легитимне територије поново је поклањан исламу усред Европе, и још једном на рачун националних интереса српског народа, најозбиљнијег кандидата за титулу јединог европског народа апатрида. Арбанасима се припремало поклањање територије, јер Америка тако истовремено додељује још један поклон исламу, кога већ годинама нескривено жели за савезника, или барем за толерантног посматрача њених рекомпозиционих радова у Европи и широм Планете. Као и увек, америчка геополитика делала је на уштрб малих народа, попут српског. Без икаквог обзира, уз читу силу којој нема премца, нити је на видику било икакве жеље за супротстављањем.

Исламска димензија на Косову и Метохији, такође не сме да се апстрахује у анализи америчког напредовања на српском тлу. Не би требало да завара арбанашка стратегија задобијања подршке светског јавног мњења, заправо њихово вешто глумљење про - европске оријентације у тој борби за отцепљење.¹⁸⁾

У чланку „Вол стрит џурнала - Европа“ из 2001., најбоље се види чему су Американци прибегавали у дугогодишњем крчењу пута свог стратегијског надирања на Косово и Метохију. Подсећа се да је арбанашки сепаратизам формално карактерисан као „цихад“ у октобру 1998., на годишњој међународној конференцији у Пакистану. „У свом мемоару из 2006., тадашњи пакистански председник Первез Мушараф реферисао се на ‘косовски цихад’, а у новембру 1998., британски *The Times* поменуо је ОВК добровољца из Саудијске Арабије који је холандском новинару у интервјуу рекао да је Косово његов ‘осми цихад’. Аустралијски терориста Дејвид Хикс се такође обучавао са ОВК. Без обзира како ми инсистирамо на виђењу Косова, исламски свет га види онако какав је он у стварности.“¹⁹⁾

18) Тих година аутор се лично уверио у технологију арбанашких јавних напора. Са екипом француске ТВ станице *TF1*, ушао сам, средином 1990 - их, у седиште партије најпопуларнијег политичара, после агресије 1999 и првог председника *Косове*, Ибрахима Ругове. Увели су нас за интервју у просторију са великим портретом Мајке Терезе, али сам у доласку видео и отворена врата друге, истоветне просторије, у којој је на зиду на арапском стајао велики натпис из Курана. Та просторија била је намењена саговорницима - муслиманима, пред којима је речник квалитативно другачији него пред западњацима.

19) Видети: *The Wall Street Journal Europe*, “Al Qaeda’s Balkan Links” November 01, 2001.

Кристофер Делисо, амерички аутор, каже: „У име подршке замешатељској и хипокритској интервенционистичкој политици, Запад је иронично створио све слове за радикални ислам да се укорени. Укратко, интервенционисти на Балкану постали су очајнички везани за политику катастрофе.“ Делисо је, после своје исцрпне студије „Долазећи балкански калифат“, поставио крајње питање: како ће Америка приволети свет да стане против терориста када је у ствари приморала свет да их спонзорише (што и наставља да чини. „Међународна администрација која је отворила радњу у јулу 1999. морала је да се суочи са окорелим борцима ОВК, од којих су већина били опасни, а понеки су контролисали моћне, злочиначке мреже организоване на клановима, док су потајно били политичари. Пошто су такви људи имали способност да изазову све, од политичких ликвидација до масовног оружаног отпора док трепнеш, УНМИК званичници су брзо схватили да је боље да се дође да споразума са екс - УЧК, него да их сусретну. ‘Дил је био, оставите нас на миру, оставићемо вас на миру’, закључује бивши шведски ОЕЦД званичник на Косову.’ То има своју корист, углавном, у томе што нам је било дозвољено да живимо.“²⁰⁾

Бизарност америчке стратегије помоћи борбеном сламу свуда у свету, па и на Балкану, најбоље је описана у књизи америчког новинара ТВ станице „Еј - Би - Си Њуз“, Дона Кулија, Не - свети ратови, у којој је свету открио запањујуће чињенице, попут оне да су Американци широм света, од шездесетих до осамдесетих прошлог века, обучили, опремили и финансирани, преко 250.000 муџахедина.²¹⁾ Међу њих свакако спадају и босански и арбанашки муслимани, који су тако и допринели разбијању СФРЈ.

ЗНАЧАЈ ЦВИЈИЋЕВЕ ДИРЕКТРИСЕ ЗА АМЕРИЧКУ ОКУПАЦИЈУ

Американци се у вишегодишњем процесу разби - распада Југославије (М. Кнежевић) усмеравају према Дунаву и 588 км његовог тока у рукама Срба. То се остварује још од краја 1994., када код Вуковара, штитећи Хрватску, избијају на Дунав и побијају

20) Видети: Deliso, Christopher, *The coming Balkan caliphate: the threat of radical Islam to Europe and the West* / foreword by Loretta Napoleoni, Praeger Security International, 2007.

21) Видети: John K. Cooley, *Unholy Wars. Afghanistan, America and International Terrorism*, Pluto Press, 1999.

америчку заставу. Већ крајем грађанског рата у Хрватској, Американци тиме нескривено најављују упад на Цвијићеву директрису, која доживљава прави значај, после готово читавог века теоретске запостављености.²²⁾ Судбина је хтела, или боље речено - нова стратегијска ситуација у Европи са поново уједињеном Немачком - је наметнула нову европску безбедносну архитектуру, у којој Срби стратегијски најлошије пролазе. извлаче најдебљи крај. Иако наши стратеги и државни Врх очито нису учили на стратегијској оставштини Јована Цвијића, наши непријатељи су итекако зналачки то разрађивали у својим командним тимовима.

Ушавши на Косово и Метохију 11. јуна 1999. године из Македоније, НАТО²³⁾ још није ни стабилизовао стање у окупираној српској покрајини, а убрзано је, већ крајем јуна 1999. године, стварао простор за нову базу. Има ли речитије слике војно - стратегијских намера најмоћнијег савеза планете? Косово и Метохију су Американци замислили као још једну одскачну даску, на путу до Дунава, али и у Евроазију. Њихова визија геостратегијског развоја европског стратегијског обзора тек је на прелазу миленијума достигла праву снагу.

Када се говори о завршници радова на рекомпоновању Нове Европе, онда то значи да са Косовом и Метохијом посао није завршен. Дисциплиновање Срба до краја подразумева, из НАТО перспективе, даљи ангажман усмен ка Новом Пазару и Суботици. „Глобални пајкан“ (Global Cop), САД, наставља да граби ка свом стратегијском циљу за овај део света. Командант НАТО снага, генерал Весли Кларк, обзнанио је после завршетка агресије колико је српски простор важан за позицију НАТО - а, и да им је намера да остану још дуго на српској земљи. „Бондстил“ код Урошевца треба да осигура успешно окончање “стабиловања региона”. Треба ло би и да још јасније покаже Србима како су Косово и Метохија за догледно време дати Арбанасима, и како мало тога може да их спречи, гледано из данашње перспективе, да наставе тријумфално довршавање историјског циља - заокруживање простора Велике Албаније. С обзиром да Срби никада на то неће пристати, нису не-реалне ни прогнозе за један већи регионални рат у региону у бли-

22) Под Цвијићевом директрисом аутор подразумева, у најкраћем, стратегијски правац Вардар - Ибар - Морава - Дунав, који је очекивани, а тешко одбрањив, правац могућег војног продора НАТО са Југа.

23) Испред америчких пешадијанаца ишли су француски војници са пипалицама за мине. Било је то ирреверзибилно и тужно самосрозавање деголовске Француске.

жој будућности. У њему ће актери бити превише агресивни Албанци, који су се одавно већ и превише замерили не само Србима, већ и Македонцима, Грцима, а у даљој будућности ни Бугари у тој опцији не би били немогући учесник. Својом агресивном политиком, албански народ се раширио преко свог реалног потенцијала, па, ако не постану реалнији и мање осокољени америчком заштитом, има изгледа да их задеси и кажњавање за такав експанзионистички геополитички подухват. Неће ни Американци на Балкану да остану стотину година, а и нови геополитички „ветрови“ ослабиће и њихову жељу да арбитражу широм света. Ма какав миротворачки дух да се запати на Балкану, његова дугорочна будућност је конфликтна, управо зато што су Американци створили све услове за стварање - панбалканске државе. Та албанска илузија, остваривана стрпљиво пре свега демографијом стављеном у строгу политичку функцију овладавања територијом, може и да потраје.²⁴⁾

Међутим, у историјској перспективи, завршиће се изузетно неповољно по овај млади народ. Дисциплиновање Срба је био нескривени циљ Запада још пре три деценије. Француски геополитолог Ражо видео је међуетничке сукобе у бившој Југославији као споља провоциране, са циљем да се непрестано, од Словеније до Косова и Метохије, суштински ослаби српска национална есенција.²⁵⁾ Таквом стратегијом, на коју српске политике вође нису имали одговор, најефикасније је испуњаван план о рекомпоновању нашег простора. Онеспособљавање потенцијала Србије да сакупи милион војника, редуковање њене војске још од почетка ратних сукоба у југословенском простору, десетковање младих и способних војних кадрова и њихово терање из војске, инсистирање на преторијанској полицији у служби узурпаторских интереса номенклатуре, запаћивање мафије и плутократије у Србији, обесхрабривање сваког поштеног и истрајног рада њених грађана, терање младих из земље, и још много неподопштина, није само посао обављан изнутра. Свакако су томе припомогли и бројни и врло вешто распоређени (и по свету, али и у земљи - преко разних сумњивих невладиних организација) тимови за планирање сценарија(scenario planning teams).

---

24) Један од ауторових ментора, париски географ и геополитолог Ив Лакост, у више разговора и интервјуа током 1990 - их година је потврдио да су Албанци са Косова и Метохије остварили своје великоалбанске циљеве очито дугорочном злоупотребом демографије у политичке сврхе.

25) Разговор са З. Петровићем Пироћанцем, за загребачки магазин „Старт“, у Паризу, 1988.

Послови на Косову и Метохији, и досад обављени, и трајући, или тек припремајући, доказују ову тврдњу. *Нова безбедносна архитектура Европе*, у којој међу важним радовима јесте и дисциплиновање анархичних Срба до мере да више никада не представљају опасност по комуникацијске, привредне и друге правце, који пролазе делом бившег југо - простора (Via Militaris), а пре свега најважнијом реком Европе Трећег Миленијума - Дунавом. Притом се сматра да је Србима довољан животни простор за 5 милиона становника.²⁶⁾

Западна Алијанса је упадом на Косово и Метохију 1999. године, и тоталном окупацијом „Трбуха Србије“, отворила себи пут да и физички оконча овладавање стратегијском зоном на изузетном путу за Београд - линијом Бујановац - бугарска граница (50 км ваздушне линије). Како је пред рат у Југославији говорио француски географ Мишел Рукс (иначе велики арбанашки пријатељ "У случају напада, овај простор се не може бранити".²⁷⁾ Не треба пуно говорити колика се нова стратегијска опасност том чињеницом надноси над Србијом од 1999. године.

Агресија на Србију 1999. године и позиционисање НАТО

Окупирање Косова и Метохије донело је разарања Србије, што само потврђује стратегијску одлучност Американаца и НАТО да се укотве овде, где их никад пре није било. Иако су имали намеру да све окончају и копненим завршним ударом, због неслагласности чланица Алијансе, рат су водили најкукавичкије што се могло - „високим“

бомбардовањима, ракетним ударима прецизних оруђа из великих даљина, све то уз злочиначку употребу осиромашеног уранијума за осиромашене Србе. То је послужило да Србе утера у колосек будућих европских интеграција. Да би се у потпуности дочарало колико је нападачима било важно да тотално поразе малене Србе, пружиће се дијапазон западних анализа ове војне операције Алијансе од 24. марта до 11. јуна 1999.

26) На вечери са турским амбасадором у Београду, почетком грађанског рата у распадајућој Југославији, 1993 (када је преименован на отправника послова, због санкција Србији - sic!), аутор је од искусног дипломате научио о важном стратегијском елементу регионалне сцене. Турска, наиме, сматра Србију (није говорио о Југославији) и Београд, средокраћом воденог пута од Северног мора до Црног мора. За Турску је Србија земља Црноморског басена и то је изузетно важна чињеница, коју српска политичка номенклатура није ни мало умела да уклопи у геополитичке планове.

27) З. Петровић Пироћанац, „Шарм национализма“, Интервју са Мишелом Руксом, у: *Недељна Борба*, 13 - 14 октобар 1990.

Прва опаска и закључак могли би да буду да је агресија на Србију био сукоб high - tech одсутног агресора против low - tech бранилаца суверене територије. У координисању рата против Срба, било је више од 50 сателита који су служили за шпијунажу, али и за ударе НАТО на Србију. Између 15 и 20 космичких система коришћено је у припреми и извршењу напада. Српски простор тотално је покривало шест сателита (*optic imagers*). Додуше, и најнапреднија сателитска технологија Американаца није потпуно ефикасна облачних дана, и то је у бројним приликама онемогућивало ефекте разарања авијације НАТО током 78 дана бомбардовања.

Статистика операција казује да је чак 80% времена у марту и априлу 1999. године, на пример, било под облацима. Ови бројни сателити прикупљају електромагнетске сигнале, али и идентификују све што се креће на војишту. У тим ваздушним операцијама, Американци су демонстрирали и нову структуру тактичке шпијунаже. Окупили су више агенција и америчке оружане снаге ради убрзавања избора мета и преноса података оперативцима. Главни ефекат америчке војне космичке моћи је стварање несавладиве дистанце међу савезницима, што су поново, као у Заливском рату, констатовали Французи, Немци, Енглези, Италијани, Холанђани, и сви Европљани који су учествовали у бомбардовању под америчком командом. Речју, нико од Савезника, сем Американаца, није био кадар да сагледа слику читавог војишта, нити да има стратегијски избор циљева, нити процену удара!

Снаге НАТО у овој операцији експериментисале су и новим доктринама и новим оружјима. Тако премијер Лионел Жоспен тумачи бомбардовање Косова и Метохије, у свом говору 22. октобра 1999. године на Институту високих студија националне одбране у Паризу. „Ова година била је изузетна за наше оружане снаге, ангажоване на Косову у ратним операцијама у служби права (sic!- З. П. П.)... Интервенција на Косову је означила вољу за деловање међународне заједнице. Вођена у име хуманитарне ургенције, наша акција је црпила своју легитимност из више резолуција Савета безбедности, заснованих на глави VII Повеље и њеном упорном кршењу од стране београдских власти... Ова прва интервенција НАТО у једном отвореном сукобу, учешће готово целокупних нација Европске уније, немачко војно ангажовање, по први пут за педесет година, али и способност да се Русија реинтегрише у политичко

решавање сукоба, су утолико и маркантни догађаји, дипломатски и војно.²⁸⁾

Лондонски „Економист“ језгровито је описао расположење за рат на Косову и Метохији међу чланицама Алијансе: „Упркос америчким против - тврдњама, Југословенски рат је открио да је НАТО дубоко подељен у војним опцијама. САД су биле најратоборније по питању ваздушног рата и циљања Милошевића. Британија је највише желела да ангажује копнене снаге, док су Немачка и Италија биле најзаинтеесованије да увуку Русију у градњу мира и у добијању УН подршке за план прекида ватре.“²⁹⁾

Заједнички посао ратовања против Срба обављен је са делимичним успехом, јер нису разорили Београд, како су многи, попут америчког генерала Шорта, прижељкивали. Али, успели су да окупирају Косово и Метохија и припреме их за отцепљење од матице Србије. Посебно поглавље, од кога се добрано зазире у 19 земаља које су „херојски“ напале Србе, јесу еколошке последице бомбардовања. Истински шок догодио се када су наредних година, најпрестидљиво и шкрто, па касније све слободније проговорили многи који су „сервирали“ разна загађења, и који су тровали читав живи свет Србије. Логични закључак произашао је из чињенице о којој се ни код нас не говори превише: неприродан пораст малигнитета код становништва у Србији од времена бомбардовања. Тешко да се он може тумачити једино укупно високостресном ситуацијом у којој српски народ живи годинама.³⁰⁾

У немачком војном часопису *Европска безбедност*, објављен је по окончању рата текст немачког еколошког представника Фишера (није познати министар), у седишту ЕУ у Бриселу. У есеју „Косово и штете у људској средини“ Фишер упозорава на обим еко - катастрофе, која доводи у опасност много шири географски појас од Србије. Он констатује да „ЕУ нема никакав конкретни ефикасни план за санирање намерно проузроковане штете.“ РЕС (Регионални центар у централној и источној Европи у Будимпешти), израдио

28) Allocution de M. Lionel Jospin, Premier ministre, le 22 septembre 2000., lors de l'ouverture de la session annuelle de l'Institut des hautes études de défense nationale (IHEDN). Видети: *Défense Nationale*, Novembre 2000.

29) Видети: "Kosovo on the edge of the knife," *Economist*, 20 March 1999.

30) Сетимо се само Вијетнама и тоталног уништења његове флоре, фауне, као и вишеденцијског невидљивог плаћања цеха рату код Вијетнамаца, са енормним порастом малформација код новорођених. Вијетнамски народ био је изложен нехуманим и недозвољеним хемијским средствима која и данас код њега проузрокују тешке инвалидности.

је за Европску Комисију извештај о конкретним последицама бомбардовања Србије. Њихова екипа боравила је одмах по окончању рата 10 дана на Косово и Метохија КиМ - у и по Југославији. Како Фишер каже, „вратили су се са терена ужаснути: земљиште, воде, ваздух достигли су степен загађења који онемогућују здраву пољопривреду и узгајање стоке за дужи временски период.“ Комисија „указује пре свега на милионе тона расуте нафте“ из срушених капацитета петрохемија у Новом Саду и Панчеву. Наводе и „милион тона разних хлоро- киселина, те сто тона амонијака,“ који су отекли у Дунав и проширили загађење до Румуније и Бугарске. Мерења тих загађења просто су запрепастила чланове комисије.³¹⁾

Међутим, ни једна комисија ЕУ, НВО формација, нити значајни еколошки покрет, нису сигнализovali драматично загађивање Србије бомбама са осиромашеним уранијумом.³²⁾ Бомбардовање Србије на Западу претежно крштавају - „Рат на Косову,“ што је још један начин да се забашуре немилосрдни удари по цивилној инфраструктури. То у свести просечног западног читаоца и грађанина значи нешто ван Србије, никако саставни територијални део Србије. Подразумева се у медијски препарираној западној јавности да је то био „праведан и нужан хуманитарни интервенционизам“ слободног света, суоченог са „суровим национал - комунистички оријентисаним Србима, уљезима на Косову“.

Мајкл Манделбаум, из елитног америчког политичког консултативног тела, Савета за спољне послове (*CFR*), објавио је 2000. године у часопису „Спољни послови“, занимљиву анализу у тему „*НАТО и Југославија*.“ Манделбаум рат сумира уверењем „да су авиони НАТО обавили успешно своју мисију, јер су српску армију приморали да се повуче са Косова,“ али признаје да су политичке последице интервенције дијаметрално супротне од почетног циља. Дошло је до недопустиве грешке у процени. То се види по стању на терену: „Балкан је у ужасном стању, створени су опасни преседања, а односи са Русијом и Кином су погоршани. До бомбардовања је на Косову у грађанском рату било око 2.500 мртвих, а током 11 недеља бомбардовања погинуло је око 10.000 људи, док је 1,4 ми-

31) Видети: „*Europäische Sicherheit* No.10\1999.

32) Војници Алијансе на Косову и Метохији, највише Американци, Французи, Италијани, Немци и Енглези, имали су стриктна наређења и детаљне мапе који их опомињу да не залутају у зоне у којима је НАТО сипао товарице недозвољених бомби. Но, геостратегија, геополитика и војне анализе су области у којима се хладно анализују промене и достигнућа војних операција, и није им предмет људска патња.

лиона расељено.” Амерички аналитичар констатује и „разореност великог дела српске економске инфраструктуре, разореност Косова, и урушену стабилност земаља у региону.“³³⁾

Занимљиво је да ни један западни аналитичар овог рата ни једном речи не помиње толико важан детаљ са почетка бомбардовања. Наиме, тешко се превидом може тумачити игнорисање чињенице да су Хашим Тачи и други лидери арбанашког сецесионистичког покрета 25. марта ујутро, путем саопштења на албанским радио и ТВ станицама, позивали у безпоговорни егзил, што је за последицу имало готово моментално дизање стотина хиљада Арбанаса и одлазак ка Албанији и Македонији.³⁴⁾

Бостонски US Strategic Institute, у сарадњи са Центром за међународне односе Универзитета у Бостону, издаје часопис „Стратегијски преглед.“ Летњи број 1999. посвећен је тек окончалој агресији и америчкој војној сили. Главни уредник Бенџамин Шемер објавио је есеј „Сада када је НАТО добио свој први рат,“ у коме пита „зашто је Милошевићу остављена потпуна слобода да терорише Косово?“ Шемер закључује и да НАТО мора да ревидира своју стратегију, јер су снаге ангажоване стратегијом за коју се унапред знало да је погрешна. Реч је о томе да је сачињен споразум који се односио само на ваздушне снаге НАТО - а. За разлику од неких својих колега, Шемер не дефинише рат против Срба као „ваздушни рат“. „Бродови америчке морнарице лансирани су крстареће ракете на Србију, а авијација је обавила тек трећину укупних мисија. Не може се имати авијација у операцијама без асистенције морнарице.“³⁵⁾

У часопису *Стратегијски преглед*, Стивен Обин открива „да су припреме НАТО за 78 дана ваздушне кампање трајале 11 месеци.“³⁶⁾ Он пише да су од почетка војни шефови НАТО инсистирали на „ограниченом карактеру операције која се мора водити опрезно и професионално, са минимумом неопходних снага за постизање циљева, како би се систематски дислоцирале, деградирале, дева-

33) Видети: “NATO and Yugoslavia”, *Foreign Affairs*, September / October 2000.

34) На француско - немачком ТВ каналу ARTE емитован је 1999. документарни филм о тим данима пред бомбардовање, у коме је интервјуисана Италијанка удата за Арбанаса у Приштини, која је говорила о позивима лидера УЧК са албанске ТВ и радија да крену у бежанију.

35) Видети: Benjamin F. Schemmer, “Now That NATO’s Won Its First War”, *Strategic Review*, Summer 1999.

36) Видети: Aubin, Stephen P. “Operation Allied Force: War or ‘Coercive Diplomacy’”, *Strategic Review* 26, Summer, 1999.

стирале и на крају разориле српске снаге, осим ако Милошевић не прихвати захтеве међународне заједнице”.³⁷⁾

По Обину, Весли Кларк је муку мучио са истовременим примањем наређења од Клинтона и од Савета НАТО. Западни савезници (читај: Клинтон и његов војно - политички тим) комбиновали су, по Обину, „теорију ескалације и теорију рата исцрпљивања, уз помоћ високе технологије, али без губитака (zero death).“³⁸⁾ Свих 19 земаља Алијансе лако је убеђено да ово и прихвати. Обин тврди да Савез није ни мислио на прави рат, нити га је припремао, па пореди прве дане кампање на Косову и Метохији са „Пустињском лисицом”(Desert Fox), операцијом против Ирака, из децембра 1998. Пронашао је у војној статистици податак да су „после 20 дана бомбардовања погодили само 103 циља, од чега 60 циљева ваздушне одбране и српских војних средстава.“ Један од ваздухопловних команданата, Дејвид Вилби, порицао је у разговору са Обином нападе на касарне, и признао само нападе на штабове и средства везе. Американци тврде да је војна сила употребљена само у ограниченом виду, као подршка сталним војним иницијативама. Речју, Американци су били далеко од стварних домета гађања и разарања српских циљева, па може да се говори о њиховом селективном и ограниченом гађању циљева у Србији.

Обин такође процењује да је број полетања авиона, на основу извора из извора Пентагона, „за 78 дана бомбардовања, био између 32.400 и 37.200.“ Поређења ради, „за 43 ратних дана у Заливу, било је 112.235 полетања,“ наводе његови неименовани извори из Пентагона, чиме Обин Србима јасно предочава да су изузетно добро прошли. Здрав разум налаже да се овај моменат прилично лако прихвати, подсећањем „да је реч о војној сили чији је годишњи буџет (за остале земље света) фантастичних 260 милијарди долара (курс долара из 1998).“³⁹⁾ Обин сматра да је НАТО повећавао свој притисак од прве фазе, која је личила на „Пустињску лисицу”, све до 31. маја. Тога дана забележено је „778 полетања, од чега 338 бомбардерских.“⁴⁰⁾ У овој анализи уочљиво је наглашавање „да је НАТО чекао месец дана пре но што је напао југословенске мас - медије и политичке циљеве.“⁴¹⁾ Американци закључују „да је тиме

---

37) Ibid.

38) Ibid.

39) Ibid.

40) Неименовани Обинов извор у Пентагону.

41) Ibid.

Милошевићу дато време да опљачка Косово и успостави одбрамбене мере.⁴²⁾ Уз констатацију да је српска армија претрпела тек незнатна погађања, закључује се и да је „разорено 70% путних мостова, 50% железничких, и 100% рафинерија нафте.“⁴³⁾

Амерички аналитичар закључује „да је систематска ерозија економске инфраструктуре натерала Милошевића да прихвати споразум који није значајан и пораз.“⁴⁴⁾ Тако је српска армија напустила Косово и Метохију са свим материјалом, а суверенитет Југославије над Косовом и Метохијом је очуван, „док су оптужени за ратне злочине остали на власти.“⁴⁵⁾ Једини позитивни резултат операције је, по Обину, да је „истовремено будућност и Косова и Милошевића неизвесна.“⁴⁶⁾ По виђењу Обина, операција „Allied Force“ није у складу са доктрином Америчког ваздухопловства. НАТО се у односу на Србе одлучио првенствено на нападе на српску ваздушну одбрану, чиме је „пружена Милошевићу прилика да се консолидује и чак преузме иницијативу.“⁴⁷⁾ Американци, иначе, авијацијом увек паралелно нападају, што значи да симултано воде акције против копнених непријатељских снага, и против система командовања и инфраструктура и тзв. центара равнотеже.

Једно од централних питања полемика и у Америци, и у Европи, јесте одлука НАТО да се не употребе копнене снаге. Многи пензионисани генерали оштро су због тога критиковали Клинтона и Здружени генералштаб (JCS) америчке војске, како кажу, непријатно се сећајући Вијетнамског рата. Уочљиво је у анализама пензионисаних генерала да је агресија на СРЈ у потпуном нескладу са такозваном доктрином Вајнбергер. Бивши државни секретар за одбрану је почетком 1980 - их трасирао нову америчку доктрину, чији су кључни елементи у употреби и у најновијој филозофији American way of war, што подразумева најпре намеру да се у сукоб иде само са стопроцентним гаранцијама победе, и јасним политичким циљевима. Американци дуго припремају своју војску, па логистичке предприпреме обезбеђују да ће, када се једном уђе на војиште, непријатељ бити прегажен. Када је НАТО кренуо на Србе,

---

42) Ibid.

43) Видети: Aubin, Stephen P. "Operation Allied Force: War or 'Coercive Diplomacy'," *Strategic Review* 26, Summer, 1999.

44) Ibid.

45) Ibid.

46) Ibid.

47) Ibid.

те доктринарне јасноће није било.⁴⁸⁾ Амерички војни кругови данас тврде да се на Косову и Метохији и са Србијом десило нешто налик на својевремену операцију америчких маринаца у Бејруту, када се дипломатија неспретно комбиновала са војном операцијом. Струја која напад на Србе сматра неуспехом (али, никако из хуманих разлога), крсти га војнички пежоративно доктрином Клинтон.

„БОНДСТИЛ“ КАО ИНСТРУМЕНТ ПРИМОРАВАЊА СРБА НА ЧЛАНСТВО У ЕУ

Претходне илустрације рата против Србије 1999. године бацају знатно више светла на америчку доктрину уклињавања у централни Балкан, у Косово и Метохију. Објашњавају интензитетом бомбардовања осиромашеним уранијумом колико им је било важно да се угнезде у метар тачно на ту суштински важну стратегијску Цвијићеву директрису, коју географи и геополитолози сматрају стратегијском кичмом региона. Око ње су судбински увезани сви геоекономски планови, о њој морају да воде рачуна све пројекције нафтовода и гасовода. Онога ко контролише овај правац, и има намеру да крене Вардарско - моравском удолином ка Београду и Дунаву, не може нико да задржи. Када неко, попут Американца од 1999. године, „посади“ своју велику војну базу баш на овој тачки, то поуздано значи да ће та земља контролисати регион за дужи низ година и деценија.

„Бондстил“ је и растеређивање немачке територије, на којој су, од завршетка Другог светског рата, све до данас, Американци држали главне трупе и ракете. Како су Немци тиме „платили“ Американцима ратне дугове, дошло је време да други народи почну своја отплаћивања. Срби су у Европи први кандидат, „традиција“ је, чини се, поново поштована, па је велика америчка база „посађена“ на српској територији.⁴⁹⁾ Србија је одређена да плати за сав екс

48) Аутор је као ексклузивну вест 1997. објавио документе који показују намере НАТО - а да се инсталира на простору бивше Југославије (пре свега у Хрватској и БиХ), барем до 2003. године. Видети: *Блиц*, 16. 05. 1997.

49) На Косову и Метохији је још једна, француска база, о којој се мало говори. „Француска база „Белведер“ је у Јужној Митровици. Из ваздуха се види са колико је школске приљезности „скоцкана“ на повећем терену. Све је под конач, на све стране осматрачнице и митраљеска гнезда, сваки придошлица види се као на длану из велике даљине. Улази се серпентинама и контрола на улазу је ригорозна, чак и за припаднике УНМИК - а. Одмах после улаза видни су камени блокови поређани дуж спаваоница, висине око метар и по. Мали и значајан детаљ, јер говори о степену опреза и страха од терористичких акција. Блокови говоре да је већ далека прошлост безрезервна подршка Арбанасима, јер потенцијални терористи неће доћи са српске, већ са арбанашке стране. Полициј-

- југословенски простор, као „виновник“ рата, као „конгенитални ратни злочинац.“ Нису ти „злочини“ размера нацистичких из Другог светског рата, али су примењене све технологије маркирања Србије као узрочника тих ратова. Већ раније, Срби су бачени у економски некорисну зону Европе. Тиме су Американци и конкретно растеретили немачки „Рамштајн“, чија је војно - стратегијска и политичка реплика „Бондстил“ - нови надзиратељ евроазијских простора.⁵⁰⁾

Овом базом су Американци потврдили своју стратегијско - политичку оријентацију - стали су уз Арбанасе, наспрот свих интереса Србије.⁵¹⁾ „Бондстил“, који је добио име по америчком нареднику Џејмсу Бондстилу, носиоцу медаље части, заправо је мали град смештен на 700 хектара земљишта.⁵²⁾ Иако по Резолуцији Савета безбедности УН 1244. и тај део Косова и Метохије формално припада Србији, нико од српских власти се до сада није усудио, барем ради привлачења пажње светске јавности, из политичког „што-са“, који би свакако привукао пажњу, да од САД затражи ренту за коришћење нашег земљишта. Тапије и ту постоје, као уосталом и на много друге земље на Косову и Метохији, али је Србија једина држава на планети где Американци игноришу неприкосновеност приватне својине и од УН признате територије неке земље.⁵³⁾

А за малу и сиромашну Србију нису занемарљиви милиони долара које Американци дугују за коришћење 700 хектара, у земљи која је камчи непрестано кредите по свету. Американци су на том

ци се околином возе искључиво блиндираним „Ланд Роверима“. *Видети:* Досије «Чије је наше Косово», З. Петровић Пироћанац, «Ћутање мржње», Статус Магазин, број 18, новембар 2003.

- 50) У Куманову је 9. јуна 1999. је склопљен споразум између НАТО - а и Србије, чиме је окончано 11 недеља бомбардовања. Американци су за обезбеђивање мира потом обезбедили 55. 000 војника НАТО, чиме је број војника на Балкану достигао 88. 000.
- 51) У близини главне саобраћајне комуникације Косова и Метохије, на путу између Качаника и Урошевца, САД су већ неко време планирали градњу великог аеродрома. По дебљини слоја за узлетно - слетне писте, било је јасно да је реч о аеродрому који капацитетом треба знатно да премаша „Слатину“, аеродром који су у Приштини на кратко заузели Руси 1999. Ту је било предвиђено слетање и најтежих војних транспортера, и очигледно је да се подразумевало и како ће на новој локацији бити задовољени строги стандарди НАТО.
- 52) Када је започета градња, Пентагон је „Бондстил“ описивао као „највећу америчку базу још од Вијетнама.“
- 53) Први текст у Европи о почетку градње америчког аеродрома и војне базе, објавио је београдски дневник *Блиц*, 15. јула 1999. Знатно скраћени текст, објављен је тек на 7. страни, а аутор је био З. Петровић Пироћанац, аутор овог чланка. Месец - два касније, европски и амерички медији почињу да објављују вести и репортаже о будућем „Бондстилу“.

огромном простору базе још почетком прошле деценије саградили 160 здања за становање своје војске, многе административне зграде, спортске и комерцијалне капацитете, чак две цркве и огромну војну болницу.⁵⁴⁾

МОГУЋИ СЦЕНАРИЈИ ЕВРОПСКЕ БУДУЋНОСТИ, УПРКОС ПРИСУСТВУ „БОНДСТИЛА“

„Усамљена суперсила“ (Lonely Superpower), како Самјуел Хантингтон дефинише САД, заокружила је појас југоистока Европе на геостратегијском плану.⁵⁵⁾ Најпре је запосела Јадран, још почетком рата у екс - Југославији. Потом су јој Хрвати и Муслимани, уз америчку свесрдну логистичку, војно - саветодавну, чак и уз директну генералску пензионерску и плаћеничку помоћ, генерала са три и четири звездице, обезбедили Купрешку висораван.⁵⁶⁾ Добили су и подземни аеродром у Бихаћу, који после реконструкције може поново да буде војно значајан у региону. Избили су до Вуковара, и тако први пут у историји стигли директно на Дунав на стратешкој тачки *Капије Југоистока*, како су немачки геополитичари називали српски важан стратезијски простор.

Американци су веома близу да остваре оно о чему су Немци сањали више од сто година: најпре начинити од региона отпад, русевине малих држава (*kleinstaatgerumpel*), како би се изразио Хитлер. Потом, уз принцип све присутније филозофије *ограниченог суверенитета* нација, направити нови „велики привредни простор“ (*grosswirtschaftsraum*), како је говорио Раушнинг. Је ли заиста крајњи домет присуства „Бондстила“ на Цвијићевој директриси ,

54) Ту је „Образовни центар Лора Буш“, крштен по Првој дами САД. У слободно време војска може да се образује и универзитетски, јер су два Универзитета, онај у Мериленду и у Чикагу, отворили своје филијале усред „Бондстила“. Све то за смештај око 7.000 војника, које чува војска на 11 осматрачница начичканих унаоколо. Они чувају и преко 1.000 возила, и 55 хеликоптера, „Апача“ и „Црних јастребова“. Ту је и 250 шатора у азијском стилу, у коме обитава по шест војника. Важна димензија овог описа је и очекивана америчка пропагандна намера да медији увек потенцирају њихову технолошку супериорност у односу на сличне војне инфраструктуре других земаља. Сваки војник на располагању има угодно грејање и ер - кондишн, топлу воду 24 сата, телефонске централе, цанк - храну код „Бургер Кинга“, пица - продавнице по принципу од игле до локомотиве, гимнастичке сале, библиотеку, и шта још све не.

55) Видети: Samuel P. Huntington, „The Lonely Superpower,“ *Foreign Affairs*, March/April 1999 , pp.35 - 49.

56) MPRI, Global Provider of Integrated Training & Security Solutions; Приватна фирма пензионисаних америчких генерала, који често сарађују са Пентагоном и Стејт департаментом у „наметању деократије“, планетом. Доказана је њихова умешаност на страни Хрвата, Муслимана и Арбанаса у грађанским сукобима у екс - Југославији.

остваривање будућег балканског савеза помоћних народа (*hilfsvolkern*), опет по Раушнингу? Сама одлука да се бомбардује Југославија (заправо Србија, док је Црна Гора углавном изузета из кажњавања, осим неколико војних мета ВЈ на њеној територији), донета је у пуном јеку припреме прославе 50. годишњице Алијансе.⁵⁷⁾ Тада на снагу ступа и Стратегијски концепт Алијансе (*Alliance's Strategic Concept*). То је наставак стратегијског концепта договореног у Риму 1991. године, док верзија из 1999. године ојачава став да, ако жели да издржи као витална организација, НАТО треба да је спреман да одговори на нове претње и „допринесе стабилности у региону,“ као и да настави своју примарну мисију одбране чланства, како је наглашено у члану 5. НАТО Повеље. Срби су Американцима, конфликтима у Хрватској и БиХ, па потом са Албанцима - Шиптарима на Косову и Метохији олакшали тестирање уживо нове доктрине, демонстрирање одржање сопствене кохерентности.⁵⁸⁾

Најчешће прећуткивано питање од аутора који се баве геополитиком јесте Нова Јалта. Не зна се поуздано је ли она заправо потпуно предата Американцима, а ако није, и поред „Бондстила“, докле је интересна сфера Руса? Руси свакако нису одустали од овог региона после заузимања аеродрома „Слатина“ код Приштине, после чега су се повукли. Руска база није неостварива на српском тлу. Ако могу Американци непозвани, могу ли Руси позвани? Једна јединица антииракетног система Топољ - М, донела би стратегијско растерећење Србији и тешко да би напади на Србе потом били као протеклих деценија. То је кључни моменат стратегијског разрешења безизлаза Срба, који сигурно не желе у савезништво са онима који су ураном осакатили српски народ за дуги период.

---

57) У то време примају се нове чланице . Титов оперативац, македонски председник Киро Глигоров седео је уз Клинтона на том скупу, док су Србију Американци засипали бомбама са осиромашеним уранијумом.

58) Видети: Joyce P. Kaufman, „NATO and the Former Yugoslavia: Crisis, Conflict and the Atlantic Alliance „, *The Journal of Conflict Studies*, Vol. XIX No. 2, Fall 1999.

ЛИТЕРАТУРА

- Avramov, Smilja, *Postherojski rat zapada protiv Jugoslavije*, Veternik, Idij-Veternik, 1997.
- Beaufre, André, *Introduction à la stratégie*, Paris, IFRI/Economica, 1985.
- Ciliga, Ante, *Crise d'Etat dans la Yougoslavie de Tito*, Paris, Denoël, 1972.
- Chomsky, Noam, *What Uncle Sam Really Wants*, Berkeley, Odonian Press, 1989. CHOSSODOVSKY, Michel, *The Globalisation of Poverty and the New World Order*, Oro, Ontario, Global Outlook, 2003.
- Cooley, John K. *Unholy Wars. Afghanistan, America and International Terrorism*, Pluto Press, 1999.
- Collon, Michel, *Poker Menteur*, Bruxelles, EPO et Michel Collon, 1998.
- Christitch, Kosta, *Les faux frères. Mirages et réalités yougoslaves*, Paris, Flammarion, 1996.
- Deliso, Christopher, *The coming Balkan caliphate: the threat of radical Islam to Europe and the West*, Praeger Security International, 2007.
- Woodward, Susan L., *Balkan Tragedy: Chaos and Dissolution after the Cold War*, DC: The Brookings Institution, Washington, 1995. ПЕТРОВИЋ, Пироћанац, Зоран, *Суноврат*, Југоисток, Београд, 2000.
- Петровић, Пироћанац, Зоран, *Геополитика енергије*, Институт за политичке студије, Београд, 2010.
- Тосић, Добрица, *Пишчеви записи. 1981-1991*, Филип Вишњић, Београд, 2002.
- Anthony Lake, „The Limits of Peacekeeping“, *The New York Times*, February 06, 1994.
- “Kosovo on the edge of the knife,” *Economist*, 20 March 1999. „Bin Laden in the Balkans“, *The Washington Times*, June 22, 2001. “Al Qaeda’s Balkan Links”, *The Wall Street Journal Europe*, November 01, 2001.

Zoran Petrovic Pirocanac
„BONDSTIL– A „THE BALCANS RAMSTEIN“
IN A NEW SECURITY ARCHITECTURE CONCEPT
OF THE SOUTHEAST OF EUROPE

Resume

Strategic and militar process of laceration of „the stomach of Serbia“ (Kosovo and Metohija) is a final part in a construction of new European security architectural / geometrical concept in the zone of the Southeast of Europe. This final „construction work“ in the above-mentioned construction concept has been a process of long duration and following a bombing of Serbia in 1999 its consequence has been an American base „Bondstil“ which is a key proof of a preposterous American concept of unification of Europe while mutilating its parts. Serbs and their regions are of a great strategical challenge for Americans and this fact gets beyond their demographic and geographic relevance.

Traditionally acting in a transparent and open way, the Americans gave a clear support to Muslims and Croats in the civil war against Serbia. They regularly put hands over their eyes regarding the import of weapons despite the United Nations embargo at that period and their pilots got a clear directive: „Serbs – enemies“ during their flights over our territory. After the end of the civil war the USA had dealt with Kosovo and Metohija on the field of the media and diplomacy causing detriment to Serbia and following that it bombed whole Serbian territory for eleven weeks, most often by uranium bombs.

With a big base „Bondstil“ (on 700 hectares, as the author underlined) already having been built starting from June of 1999, NATO announced its strategic objectives for our region. The base „Bondstil“ has become „a new Ramstein“ and a prelude for creation of one more Albanian state on Balkan, this time on the territory of Serbia. From this point of view there had been born all later political games which caused the detriment to Serbia and which have not been finished yet.

Starting with a bombing in 1944 the American politics has been hostile toward the Serbs as the people in all their ethnical regions. For the USA and its allies a territorial integrity of every other sovereign national state has been unacceptable one. Any such state had to be military disci-

plined and its political and social „architectural“ concept and territorial infrastructure had to be constructed in accord with interests of the USA or, in other words, with the interests of the „Washingterna“.

Regardless of Serbia being a small state by many parameters, its geostrategic position has been significant one. The Danube, Sava and Drina rivers and communication corridors are important in international context and this fact helps to understand why the American base „Bondstil“ was placed exactly on the way of a quick access to Belgrade and the Danube river in military operations. Accordingly, Serbia has been deprived of the right to reign over its own territory and it is reflected in political interference in its domestic issues, first of all in the form of Western support to various ideas on redrawing of the Serbian territory and its history.

The base „Bondstil“ is a most convincing military reflection of the Washingterna doctrine for the Southeast of Europe. Its location speaks for itself regarding any thought of Serbia on becoming the most important geopolitical and military factor on the Balkan and having a strong army. In line with it, a communication route Via Militaris, which had been used for millenniums of years in the past, has been secured for a cheap transportation and transfer of the resources from the Black Sea to Serbia in 21st century. For the Washingterna navy it implies a free navigation through the Danube river, free communication and corridors throughout Serbia and open sky for its military aviation.

Key words: New Security Architecture of the Southeastern Europe, Global Cop, „Serbian Belly,“ European Economically Useless zone, Cvijic’s Directrice, “A Few Amongst Many” Doctrine.